

Na izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglasne in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglasov 16 st. na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konzorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Pošto-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Iz Mukdena.

LONDON 2. Iz Mukdena so sporočili v Petrograd, da so Japonci zajezili reko vztočno od Liaojanga, da s poplavo zasčijo svoje levo krilo.

LONDON 2. Iz Sinmintinga so sporočili „Daily Telegraphu“: Zdi se, da je položaj pri Mukdenu nespremenjen. Odkar so Japonci zasedli Liaojang in Jantaj, so dobili Rusi znatna ojačenja ter so se utrili južno in južnovzhodno od Mukdena.

Iz Liaojanga.

Prvi japonski železniški vlak.

LONDON 2. »Reuterjev« biró poroča iz glavnega stana generala Oku preko Fusan od 1. t. m.: Prvi japonski železniški vlak je pospel danes v Liaojang. Redni promet prične v nekoliko dneh. Prvi vlaki pripeljejo živila, strelivo in železniški material.

Izpred Port Arturja.

Boji pri Golobjem zalivu.

LONDON 2. »Reuterjev biró« poroča danes iz Čifu: Glasom kitajskih poročil, so se dne 28. septembra vršili pri Liaotešanu blizu Golobjega zaliva ljuti boji. Rusi so baje zaman poskusili, da se polaste topov, ki so jih Japonci nastavili.

Vicomte de Fontenay v Petrogradu.

PARIZ 2. Bivši francoski diplomatski voditelj v Seulu, Vicomte de Fontenay, ki je bil pooblaščen, da v Koreji ščiti ruske interese, je dospel nedavno semkaj, ter je potem odpotoval v Petrograd, da poroča carju o dogodkih, pri katerih je bil priča.

Ruska križarka „Smolensk“.

ALGIR 2. Ruska križarka »Smolensk« je odplula zvečer v Libav. Potoma se vstavi najbrž v Havru.

Admiral Togo v Rumenem morju.

LONDON 2. En del eskadre admirala Togo brodari pred Tsingtaom in v Rumenem morju, da eventualno zapleni ruske ladje.

Car v Revalu.

PETROGRAD 2. Car se poda dne 4. t. m. v Reval, da se poslovi od baltske eskadre.

Brzobjavne vesti.

Pošta oropana.

BUDIMPEŠTA 2. V občini Keczel so neznani lopovi vlomili v poštni urad ter oropali 15.000 kron gotovine.

Saski kralj Jurij.

DRAŽDANE 2. Včeraj in danes je bilo stanje kraljevo povoljno. Kralj je danes reševal vladne posle ter se o poludne vdeležil družinskega obeda.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C.-č.

I.

Po vsem vrhu se je raztezala gosta šuma, polna srn, jelenov in medvedov in drugih zverj, letecih in lazečih. Samo sredi čistine v gojzdu, kjer je dan danes Markov trg, stala je mala gojzdana cerkva, to vami je sedaj naša župna cerkev sv. Marka; a tudi tam, kjer se pri Dvercih vidi v savsko ravnico, ravno na mestu, kjer je kralj Karlo Roberto, blaženega spomina, dal sezidati kraljevsko palačo, stal je mal dvorec s stolpom, kakor kaka stražarnica na visokem brdu. Tu je stanoval Andrija iz kraljevskega plemena, pozneje sam kralj, a bil je vojvoda po vsej Hrvatski, Slavo-

Potres.

MILAZZO 2. Danes popoldne je bilo tukaj čuti valovit potres.

Sir William Harcourt.

LONDON 2. Sir William Harcourt je včeraj nenadoma umr. William Harcourt je bil eden prvakov angleške liberalne stranke in prijatelj pok. Gladstona.

Top razletel.

MADRID 2. V El Ferrolu se je razletel top. Štirje vojaki so bili ranjeni.

Vojna.

TRST, dne 2. oktobra 1904.

Jako ilustrativen članek o položaju Japoncev prinaša večerni list »Neue Freie Presse« od 30. m. m. čegar vsebina je tembolj značilna, ako se pomisli, da ta židovski list ne zamuja nikdar prilike, ko more s ene strani povzdigovati tudi take vrline Japoncev, ki jih isti niso nikdar imeli, in s druge napadati Ruso v vsakem obziru, bodisi opravičeno ali ne.

Članek tako le opisuje položaj Japoncev: Iz Petrograda poročajo, da so Japonci nastopili ofenzivo na vsej fronti v okolici Mukdena. Isto poročilo govori pa tudi, da se kozaki generalov Mščenka in Samsonova vpešao zoperstavljajo njihov prodiranju. Poročila londonskih listov bavijo se največ s položajem v Port Arturju in okoli istega. Došim nekateri poročevalci opisujejo položaj japonckih oblegovalnih čet kakor jako neugoden, ker iste trpe izgube vseh bolezni, pa trde drugi, da japonsko oblegovanje vspešno napreduje in da bo trdnjava v kratkem času premagana. Upanje, da trdnjava kmalu pade, je bilo že tolikokrat izrečeno, da je jako opravičeno dvom na tej točki, ki je za Japonce pač dobrohotna, ki pa ne odgovarja dejstvu. Ne daje se sicer tajiti, da se Japonci prizadevajo, da bi toliko pred Port Arturjem, kolikor tudi pri Mukdenu še pred nastop m zime dovedli do odločilne bitke. S tem hrepenenjem se sklada tudi oni najni zakon na Japonskem o podaljšanju službovanja rezervistov na 5 let. Ta zakon bo pomagal japonsko armado za 200.000 mož, kateri bodo uvrščeni v nove divizije. Ta najni zakon je najboljši dokaz za to, da je Japonska izerpila svoj material na močtvu, in da mora posetati po izrednih sredstvih. Podaljšanje služba v rezervi za pet let gotovo okrepi izdatno japonsko armado na številu izučenih vojakov, ki bodo nadomeščali izmučene voje na bojiščih. More se pa dvomiti na možnost, da bi se dalo iz tega materiala napraviti nove divizije, ker na Japonskem ne obstaja institucija rezervnih častnikov in ker so najbrž vsi umirovljeni, a za vojno sposobni častniki že pod orožjem. Sicer pa bi ti častniki, stari in po največ očetje družin, ne mogli biti kos svoji nalogi. Japonska je tem novim četam imenovala nadalje kakor poročnike 400 gojencev iz pr-

vga tečaja vojna šole. Sestava novih divizij iz rezervistov zahtevala pa bo tudi več mesecev, tako, da te čete težko dosejo na bojišče prej nego aktivni voji nove ruske armade iz Evrope.

Tudi te okolnosti, in ne le bližajoča sezima, govore za to, da Japonska želi hitre rešitve, ker v tem slučaju izvestno pričakuje — pa naj že odločilna bitka izpade tako ali tako —, da jej njena zaveznica pomore do evropskega posredovanja s mir.

Tako piše »Neue Freie Presse«. Od tistih slovenskih malodušnecev, ki nas pri »Edinosti« smatrajo nepoboljšljivimi optimisti, pa se nadejamo, da počasi spremene svoje naziranje o našem poročanju, ki je v prvi vrsti opravičeno se slovenskega stališča.

A je tudi opravičeno z objektivnega stališča. Če takov list, kakoršen je »Neue Freie Presse«, priznava, da si Japonci žele trenotka, ko bi mogel kdo posredovati, potem je to okolost, ki pravi, da v Japonski sami slutijo, da končni izid vojne ne bo tak, kakoršnjega so poprej z gotovostjo pričakovali vsi japončilli in kakoršnjega se naši slovenski malodušniki — še danes boje!

Francosko-španska pogodba glede Maroka.

Madriški list »Heraldo« poroča, da sta se Francoska in Španska glede Maroka dogovorile, da ostane vse v prejšnjem stanju. Še le, ko se zopet vzpostavi avtoriteta sultanova, si obe državi pridržite možnost, da izvršujeta svoje suvereniteto v onih pokrajinah, do katerih imate pravico z ozirom na zemljepisni in zgodovinski položaj. Za Špansko bi bili to deli na severni, zapadni in južnozgodovinski deli, nevarstva Fez. Španska pridrži v Tanganju svoje misijone, svoj poštni urad in t. d.

List »Questions Diplomatiques et Coloniales« je baje zvedela iz zanesljivega vira, da je sedaj naide, da se sklene francosko-španska pogodba glede Maroka. Sedaj se gre za to, da se določi neke točke, ki se tičejo izvršitve nameravanega dogovora.

Domače vesti.

Zaradi jezikovnega vprašanja na c. kr. okr. sodniji v Kopru smo že zopet tu. Obljubili smo, da ne nehamo zahtevati svojih pravic tako dolgo, dokler jih ne dobimo in dokler se ne uresniči rek »Vsakemu svoje!« Italijanom se deli pravico z obema rokama. Naše prošnje in naše pravično zahtevanje, da naj se nam da, kar nam gre, pa je vse glas vprijočega v puščavi. Sužnji, tlačeni sužnji italijanske klike smo. In hočeš, ali nočeš, moraš plesati tako, kakor oni godeje. Pisali smo že mnogo o jezikovnem vprašanju na naših sodiščih, a vse je bob ob steno. Vse naše besede so na kompetentnih oblastih — hudobno hujkanje, »politika«. Vse naše

stoječi na brdu in stražeci na straži kraljevine. Doli, tam preko potoka, ni bilo divje kakor pri nas, ker morate vedeti, da so škof in kapiteljska gospoda, stareji od nas griških meščanov vsaj za stoin dvajset let. Mej tem ko je pri nas še izza hrastja silila slamnata streha, že sta se dvigala doli velika cerkev in škofov dvor, velika zidana hiša, kjer so skupno stanovali svečeniki-kanoniki, a pred hišo njihovo velik ribnjak poln ščuk in krapov, da so imeli ribe ob zapovedanih postih. To cerkev je napravil ogrski kralj Lacko, ko je navalil z vojsko na to našo Slavonijo, pak je hotel vreči pod sebe vse, kar je nekdanj spadal pod naše kralje Hrvate in pod naše bane. Od cerkve dalje je bilo še selo »vlaška ulica«, kjer so tvoji rojaki, mojstre Gialimello, imeli stacune polne robe. In gospoda svečeniki so dobili mnogo pravic, mnogo zemlje od starih kraljev, kar imajo vse pod pečatom na pismu zapisa. In bil vam je zakon tak, da smejo

prošnje so prošnje znorelih ljudi. In le smejejo se nam. Ali ni to najhuje žaljenje našega naroda in njega pravice? Že v sv. pismu je rečeno: Trkaj in ti se otpr, prosil in dano ti bo! Ali tu je vse trkanje zastoj. Mi moremo trkati, kolikor hočemo, vrat pravice nam vendar le nočejo odpreti. Pa še prosimo, ko imamo vendar pravico zahtevati! Skušali smo vendar s prošnjo, ker ljudje velijo, da »lepa beseda lepo mesto najde«, in da se s lepo zavadno več doseže nego z grdo. Ali tu, kakor se vidi, ne pomada nič ne prošnje, ne zahtevanje, ne priganjanje ne opominjanje!

Ker se ni po preteku toliko mesecev še prav nič spremenilo, ter se nam še nadalje godijo krivice kakor je bilo opisano v »Edinosti« od 2./4. 1904. št. 116. naveličali smo se trkati in prositi.

Gospodje na c. k. okrajnem sodišču v Kopru naj si le zapomnijo: ako bodo še na dalje prezirali naš jezik in nam pošiljali spise v italijanskem jeziku, začnemo vračati jim jim tako gotovo, kakor je gotovo, da ne odnehamo poprej, nego dobimo v jezikovnem pogledu to, kar nam gre, kakor avstrijskim državljenom! Do tega sklepa pa so nas doveli v prvi vrsti Italijani sami s svojim izgledom. Oni absolutno nčejjo vsprejemati slovenskih rešitev. Dobro: pa posnemajmo jih in storimo tudi mi tako! Počasi se izučimo tudi mi, kako treba! In kompetentne oblasti naj si zapomnijo, da mora priti čas, ko se ne bodo mogle delati več gluhe in slepe za vse naše prošnje in zahteve.

Hkratu se obračamo do našega zastopnika v državnem zboru, g. Spindiča, naj poskrbi, da se zavzame vsa slovensko-hrvatska delegacija na Dunaju, da se bo dajalo tudi slovenskim davkoplačevalcem, kar jim gre! In da bo enkrat konec takemu maščevalskemu postopanju z nami od strani naših sodišč.

Davkoplačevalec koperskega okraja.

Ozirom na deželnozborsko volitve na Štajerskem piše »Slovenski Štajero«: Doslej se Slovenci nismo ravnali po geslu »svoji k svojim«, namreč smo podpisali Nemce in nemčurje. (Odalej pa nam je vsakdo izdajalec, ki je kupil samo za en groš v nemčurski trgovini. Vsakega zavednega Slovenca dolžnost bodi, da odvrta mlavneče od nemčurskih trgovin, od nemčurskih gostilničarjev in od nemčurskih »dohtarjev«, kajti le na ta način se otresemo gadje pruske sordre.

V mariborskem volilnem okraju je dobil Slovenec Thaler 3743 glasov, nemški nacionalce Stieger 6274 glasov, nemški krščanski socialist župnik Lopič 4792 glasov in socialni demokrat 3206 glasov. Na ožji volitvi med Stiegerjem in Lopičem je zmagal prusjak Stieger. 102.560 Nemcev je oddalo skupaj 11.066 glasov, s socialnim demokratom vred pa 14.272 glasov; 85.020 Slovencev pa je oddalo 3743 glasov. Iz predstojenih števil je razvidno, da vlada med Slovenci v mariborskem okraju velika malomarnost. Kdo je

od vsega, kar zemlja rodi, pobrati od kmečkih glav, katerega si bodi gospodarja deseti del za cerkev; smeli so tudi pobirati davek »filjarščino« na svojem vladanju in tudi na mestnih tleh od vse robe, ki se jo prodaja, in drugi davek »postavo« od soli in druge robe, ki se vozi k njim ali na naš Grič. Dve tretjini sta bili za njih, jedno so dajali kralju. To je bilo tako od starine in lahko je bilo, dokler ni bilo tu mesta, ker medvedje in jeleni ne plačujejo davkov, ampak dajajo le svojo kožo, a njim zopet ne treba družega, nego tega, kar daja zemlja. Tedaj — sedaj bo tega štirideset na sto let — poslal je gospod Bog strašen bič na vse krščanske ljudi radi prevelikih njihovih grehov. Od daleč, kjer izhaja solnce, iz Tatarije, došel je kakor črn oblak na krščansko ljudstvo narod, sedeči na kosmatih konjih, po imenu Pesoglavci, a tudi njihov kralj je bil Pesoglav.

(Pride še).

temu uzrok ni težko uganiti. To je naravnost škandal, da slovenski kandidat ni prišel niti do črke volitve. Ob tolikem številu Slovencev bi bil lahko slovenski kandidat zmagal brez črke volitve, če bi se bilo vsaj jedno leto de lovalo v narodnem smislu, kajti samo tisti se zaveda svojih političnih pravic, ki je pre je prepojen z narodnim ponosom. Mlačeži ne prihajajo v poštev, kajti v politiki kakor v vojski štejejo samo mobilizirane čete; vo jaki za pejo ne prihajajo v poštev. Toda videli se bomo še in takrat obračunamo z Nemci. Prvikrat in zadnjikrat je p-usjak Stieger deželni poslanec, pa če ga sto Ornikov podpira s pruskim denarjem. Tudi v mari borskem okraju se dvigne slovenski kmet in pokaže pruješkimi pijavkam svojo trdo slo vensko pest.

Vi pa, ki ste doslej samo spali in jedli, začnite enkrat tudi delati!

To so besede, ki so vredne, da jih šu jejo vsi Slovenci.

Ruski kružok naznanja vsem udom, da prične redni pouk ruskega jezika z današnjim dnem. Poučevalo se bo v dveh oddelkih in sicer za začetnike v ponedeljek in četrtek, za druge v sredo in soboto in sicer v pisarni g. dra Rybšca, ulica sv. Spiridijona št. 7, I. nadstropje, kateri prostor nam je g. doktor brezplačno prepuštil, za ker ga iskreno zahvaljujemo. Pouk se prične vsakičkrat točno ob 8. uri zvečer. Ud nina znala 3 K na mesec, za dijake 2 K. Pridite vsi, ki želite govoriti svetovni jezik Slavjanstva! Obširneje poročilo o obnem zboru pride.

Prva predstava „Krivoprisežnika“, ki jo je priredilo večerj dramatično društvo v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu je pri vabila obilno občinstva. Dvorana je bila na tlačeno polna. Igra je vspela izborna. Dra matično društvo je lahko zadovoljno na mo ralnem vspehu, ki ga je doseglo, in upamo tudi na gmotnem. Obširneje poročilo pride.

Slovenska nezavednost. Na postaji v Grahovem so meniški inženirji priredili neko slavnost. Na slavnosti je vibrala tudi veliko nemška frankfurterica, ki pa ni nič kelila veselja mnogo — Slovence, ki so se ude ležili slavnosti!

Pa se še čudimo, da smo na svoji lastni zemlji skoraj nič!

Služba sodnega sluga je razpisana na c. k. deželni sodišču v Trstu. Letna plača 800 K, doklada 240 K. Nameščence dobiva tudi službeno monturo. Prosilci, ki morajo dokazati poznavanje deželnih jezikov naj ul že svoje prošnje predsedniku deželnega sodišča do dne 10. novembra t. l.

V Opatiji je bilo od 1. septembra 1904. pa do včetega 28. septembra 1935 oseb. Od 22. septembra 1904. do včetega 28. sep tembra je prirastlo 566 oseb. Dne 28. sep tembra je bilo navzočih 1371 oseb.

Brata je ustrelil. Pri Sv. Petru v Šumi (okraj pazinski) se je zgodila 29. m. m. huda nesreča. Kmet Alojzij Bratulč, povr niviši se nedavno temu od vojakov, je rad pripovedoval sovaščan m o vojaškem življenju. Med najpazljivější poslušalci pa sta bila brat mu Matej in prijatelj Fran Bratulč. V želji, da bi bilo njegovo pripovedovanje čim nazorneje, je vzel neko lovsko pušto in je kazal na njej, kako se delajo rzne vo jaške vaje. V tem pa se je pripovedovalcu puška, ki je bila nabazana (če ar pa, seveda on ni vedel) sprožila in projektil je zadel brata pripovedovalčevega, Mateja Bratulčea in imenovanega prijatelja. Ta posledaja je ranjen v obrz, a ni nevarnosti za njegovo življenje. Prepeljali so ga v bolnišnico v Pulo. Prvi pa je umrl eno uro po nesrečnem dogodku. Kr. glja mu je udrla nad srcem.

Aretacije radi tatvine. V Gorici je policija aretirala nekega Josipa Božić, b v šega uslužbenca tržaške tverde Alfonz Fabbria. Božić je obdolžen, da je odnesel mnogo blaga iz Fabbrirove prodajalne. Kakor skrvice na tej tatvini so aretirali še slugo trgovske in obrtne zbornice v Gorici, Roberta Monfredij, in mater in brata B. ž. čerega. Božići so pri vedli v tržaške zapore.

Radi kruha, ali prav za prav zaradi moke je bil večerj aretovan 35 letni trgovski pomočnik Fran K., doma iz Šempasa. Pred dvema mesecema je šel Fran K. k nekemu trgovcu z moko, ter si dal tam izročiti 25 vreč moke v vrednosti 850 kron in sicer proti takojšnjemu plačilu. Ker pa ni imel denarja pri sebi, je prošil, naj mu pošljejo moko v prodajalnico, kjer da bo takoj plačal. Trgovec mu je poslal moko v označeno pro dajalnico, ali denarja ni dobil. Sedaj pa, vi vevši, da je K. prodal moko, a da jo vzel temu še ni plačal, je uležil proti njemu ovadbo na policijo. To izvedši, se je Fran K. večerj sam oglašil pri policijskemu čfiei jalu Juriju Titzu, kateri ga je aretoval.

Aretovana tatlica. Nadzornik policijskih agentov Petronjo je večerj aretoval 20-letno služkinjo Alojzijo Ben, doma iz Vi ceenze v Italiji, ki je tukaj služila pri neki družini v ulici della Caserma št. 44. Alojzija Ben je namreč obdolžena neke tatvine, ka tero da je izvršila v svojej domovini. So dišče v Vicenzi je izdalo za njo tiralo.

Dva mednarodna tatova. Policijski čfiejal Jurij Titz se je sprehajal večerj pred poludne po obrežju della Sanità. Ta njegova šetaja pa je bila službens. No, šetaje po obrežju je funkcionar srečal dva človeka sumljivih in njemu znanih obrazov. Bila sta to: 27 letni Gino Bordispas, doma iz Vicenze v Italiji in 38 letni krojač Alojzij Kastelio, doma iz L. tije, ki pa sta oba člena neke mednarodne tatinske družbe. Policijski funk cionar ju je takoj aretirat ter ju odpelal v spremstvu redarjev v zapor v ulico Tigor.

Loterijske številke, izžrebane dne 1. oktobra:					
Trst	38	77	86	71	11
L. c.	34	76	22	69	27

Razne vesti.

5000 oseb utonilo. Kakor poročajo no vine iz Pueblo Colorado, je bilo poplavljen o in uničeno mesto Trinidad, in to vsled tega, ker je počila vodovodna cev. Govori se, da je pri tej nesreči zgubilo življenje 5000 ljudi.

Nesreča na železnici. Iz Rima poročajo, da sta v predoru Marino pri Rimu trčila skupaj dva vlaka. Kakih 30 oseb je bilo lahko ranjenih. Sodnijska oblaščinja je uka zala zapreti enega strojevodjo, na katerega leti sum, da je provzročil nesrečo.

Gospodarsko.

Slike o gospodarstvu v Ameriki.

(Dalje.)

Zraven točne in hitre postrežbe odje malcev in pažnje, da se skladišče vedno po polnjuje, treba je tudi za to skrbeti, da so zastopniki in potovalci vedno in kolikor možno hitro obveščeni o navstalih spremembah v cenah. V to svrhu se v lastni tiskarni tverde na posebnih listih natičujejo nastale premembe v cenah, ter se jih razpošilja za stopnikom, kateri jih prilepajo v svoje ilu strovane cenike.

Tvrška nikdar ne odklanja naročil, pri poslanih jej po njih zastopnik h, ampak jih izvršuje redno in tudi tedaj ako ima trpeti izgubo. Zastopnik je avtoriteta in veže tverško. On pak dobiva razven svoje plače tudi odstotke od sklenjenih kupčij in je radi tega previden; ker, ko sklepa kupčijo, ne dela le za tverško, ampak tudi za-se.

Tvrška, ki ima v svoji zalogi le le ameriške, ampak tudi inozemske izdelke, in sicer od železja i nožič, do popolnoma oprav lenega č lara na elektriko, dobila je svoj glas po izboru solidarnosti in kakovosti svo jga orodja, ki je pod znamko „Keen Kutter“ znano in cenjeno po vsem svetu in tudi pla čevanc. Ob sebi je umevno, da zaposluje cele tovarne samo za svoje potrebe, in druge si je obvezala, kakor stalna odjemalka s po godbami.

Zanimiva in ob enem poučljiva okolnost, ki kaže kako je ameriški trgovci svojim

umevanjem oddaljen od ozkornosti, je tudi ta, da tverška ne gleda na to, da skuplja na leto 1½ do 2 milijona dolarjev za blago od dano na debelo trgovcem in tovarnam — drži v St. Louis-u namem, v eni najživahnejših ulic mesta veliko trgovino na drobno, ki ob seza razven železnine tudi pohištvo, stekle nino in porelan. S to trgovino dela tverška nekako naravnost konkurenco svojim odje malcem na debelo, ker prodaja blago v zadnjo roko, ali oni jej tega ne-le ne zamerjajo, tem več — kakor se trdi — z veseljem po zdravljajo to njeno podjetje, ker tem načinom jim tverška omogočuje, da dosežajo dobre cene v razprodaji na drobno.

Trgovina na drobno skuplja na leto 1½ milijonov dolarjev, ali 7½ milijonov kron. Tverška je bila ustanovljena leta 1874. in sicer na način, ki je vreden, da se ga po sebno omenja. Njen ustanovitelj potoval je za nekega tovarnarja orodij v nekem malem mestu. Tovarnarju se ni isplačalo, da bi svojega potovalca pošiljal v oddaljena mesta, ker troški so bili preveliki. Potovalec je vzel zato na svoje sledeče potovanje enako blago še enega tovarnarja in naročila izvr ševala so se skupno iz obeh tovarn. No, pri petilo se je, da eden ali drugi tovarnarjev ni hotel izvršiti naročila, ker ni zaupal odje malcu, a vsled tega je trpel škodo tudi drugi tovarnar. Potovalec je spredvidel, da tudi dve hči ne zadoščati za njegove troške in, tako je vprejel še tretjo, četrto, in peto tverško v svoj delokrog. Ob enem je preakrbel, da sa je naročeno blago radi pri hranitve troškov za prevažanje steklo vse na eno točko v roke enega zaupnika, od koder se je razpošiljalo odjemalcem. Posle dca temu načinu trgovanja je bila, da je na tej točki zbiranja začel držati tudi blago na svoj račun, da je kmalo na to stopil v zvezo z nekim denarnim človekom, da je ustanovil ž njim društvo in je dobček delil z istim. Na ta način je nastalo iz malega pričetka današnje skladišče, ki odjemlje tovarnarju vse njegove izdelke in jih razpečuje, ne da bi tovarnar pri tem kaj tvg.d.

Ker je bila to prva hiša svoje vrste v Ameriki, navstalo je vprašanje, kje naj bi se jo ustanovilo, da bo v središču za vse od jemalce. Odločitev glasila se je za St. Louis, in tam si je napravila tverška svoj sedež.

Razvitek do danjšnjega dne je povsem nenavaden; tverška jasno priča, kakov je ameriški kupčijski in podjetni duh in kako se znata trgovci in tovarnar obojestranski pod pirati v svoji koristi!!

Agenti za reklamo prve vrste, z obležnimi zvezami, se sprejmejo ta koj. Ponudbe z referen cam pod „I. 1363 na Haasenstein & Vogler, Dunaj, I.“.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tuči po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebnički

disinfektirani parfimirani

zaprošen patent

se prodaja povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Najstarejša

slovenska zaloga in tovarna pohištva Andreja Jug v Trstu, ulica S. Lucia 18. (zadej tribunala) priporoča vsake vrste solidno izdelanega, svetlo ali temno pol tiranega pohištva.

Srečkanje nepreklj. 22. oktobra 1904.

Srečke po K. l. c. kr. dnm. polic. loterije

1500 dobitkov, mej katerimi 100 glav nih v skupnem znesku K 50.000. Glavni dobitki K 25.000, 5000, 1000 se na za htevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se pro dajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brez plačno in franko izkaz srečkanja.

Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj I., Schotterring 11 (Policijsko poslopje.)

Dr. N. Fertilio

specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45

(vokal Torrente).

TRST.

ORDINUJE: od 10—12 predp.: 3—4 pop. od 4—5 pop. brezplačno.

Prodajalko

z dobrimi referencami, večšo italijanskega in nemškega je zika, išče neka zaloga oblek v Trstu. Istotam se sprejme tudi eno šiviljo. Naslov: pove uprava „Edinosti“.

Tovarna pohištva IGNAC KRON

TRST, ulica Cassa di Risparmio 5

Meblovanje po najmodernejših zahtevah

Katalogi brezplačno.

Telefon št. 216

Zalagatelj ministerstva francoske republike glasom odloka z dne 2. junija 1904.

„Empire“

Amerikanski pisalni stroj prve vrste iz navadnimi črkami je brezdvomno toli glede dovršene konstrukcije koli glede solidnosti in trpežnosti prvi na celem svetu.

Stroj se izroči na poskušnjo, ne da bi ga bilo treba kupiti.

Priprave za pomnoževanje spisov na roko ali se strojem mimeograf, ciklostil ali rotativ. Stroji za računanje. Meha nična delavnica za čiščenje in poprav ljanje vsakovrstnih strojev.

Kupuje, prodaja in zamenjava pisalne stroje.

Glavni zastop in zaloga za Trst in deželo

ulica Geppa št. 18. (Telefon št. 1682.)

Najboljša priporočila. — Ceniki brezplačno in poštne prosto.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obli gacij, srečk, delnic, valut, novcev in dezin.

Promete izdaja k vsakemu krehanju

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške čenit linske kavalje.

Bekompt in inkasno mesto.

Borva narodila.

Daje prodajne na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.